

บรรณานุกรม

หนังสือ

กองทัพอากาศ. *ประวัติกองทัพอากาศไทย ในสงครามมหาเอเซียบูรพา พ.ศ. 2484-2488.*

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ, 2525.

กาญจนาคพันธุ์ [สง่า กาญจนาคพันธุ์]. *ประวัติย่อของภาพยนตร์เสียงศรีกรุง.* พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นายกระเชียร วสุวัต ณ เมรุวัดธาตุทอง พระโขนง วันเสาร์ที่ 31 มีนาคม 2505 กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุริยสารพิมพ์, 2505.

_____. *ยุคเพลงหนังและละครในอดีต.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เรื่องศิลป์, 2518.

กลุ่มวิจัยประวัติศาสตร์ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *“ปรีดี พนมยงค์ ชีวิตและงาน พ.ศ. 2443-2526.”* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

แก้วฟ้า [แก้ว อัจฉริยะกุล]. *“ความหลังของหนังไทย.” รอบเมืองไทย.* พระนคร: สำนักพิมพ์นคร เขมมนิวส์โตร์, 2499.

ขุนวิจิตรมาตรา [สง่า กาญจนาคพันธุ์]. *คอคิด ขอเขียน ชุดที่ 2.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศาสน์สวรรค์, 2508.

_____. *80 ปีในชีวิตข้าพเจ้า.* กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตการพิมพ์, 2523.

จรัส รวยนิรันดร์. *หนังสือประกอบภาพยนตร์เรื่องค่ายบางระจัน.* ไม่ปรากฏสถานที่และปีที่พิมพ์. ชัย เรื่องศิลป์. *ประวัติศาสตร์ไทยสมัย 2352-2453 ตอนที่ 1 ด้านสังคม.* กรุงเทพมหานคร: บ้านเรื่องศิลป์, 2517.

ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์. *เมืองไทยสมัยก่อน.* กรุงเทพมหานคร: กรุงสยามการพิมพ์, 2520.

ดิเรก ชัยนาม. *ไทยกับสงครามโลกครั้งที่ 2.* พระนคร: แพร์พิทยา, 2509.

โดม สุขวงศ์. *“ติดเชียว” กับโลกบันเทิงไทย.” มนุษย์ตลาดชาติไทย นายทองคำ.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2526.

ตรีศิลป์ บุญจรรยา. *นวนิยายกับสังคมไทย.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2523.

แถมสุข นุ่มนนท์. *เมืองไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2521.

นคร ถนอมทรัพย์. *“บัวขาว” คอนเสิร์ต เดี่ยวก็ลืม ครั้งที่ 2.* กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2536.

นครภาพยนตร์บริษัท. *หนังสือประกอบภาพยนตร์ไทยเรื่องเลือดสุพรรณ.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์น้ำเฮง, 2479.

ฝั่งชน [นามแฝง]. *หนังสือประกอบภาพยนตร์เรื่องเพลิงพิศواس.* ไม่ปรากฏสถานที่และปีที่พิมพ์.

- พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระราชหัตถเลขาส่วนพระองค์ สมเด็จพระรามาธิบดี ศรี-
 ลินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระนคร: เขมมบรรณกิจ, 2504.
- _____. ระยะเวลาเที่ยวชวากว่าสองเดือน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระจันทร์, 2516.
- พระยาตรีสุเทพ (เส็ง). จดหมายเหตุเสด็จประพาสยุโรป ร.ศ.116 เล่ม 3. พระนคร: องค์การ
 ค้าของคุรุสภา, 2515.
- พูนสุข พนมยงค์, ท่านผู้หญิง. “คำนำของมูลนิธิปริดี พนมยงค์.” พระเจ้าช้างเผือก. กรุงเทพ-
 มหานคร: สมาคมธรรมศาสตร์ ลอสแอนเจลิส, 2533.
- _____. “ชีวิตของดิฉันในยามสงครามและสันติภาพ” 16 สิงหาคม วันสันติภาพไทย. กรุงเทพ-
 มหานคร: บริษัทส่องสยาม จำกัด, 2533.
- ยศ วัชรเสถียร. การประพันธ์และนักประพันธ์ของไทย. พระนคร: แพร์พิทยา, 2506.
- ยุธิษฐิธร [ยศ วัชรเสถียร]. เกิดจากอดีต. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด รวมสาส์น, 2513.
- โรสิตา [นามแฝง]. “อาร์จวง.” อนุสรณ์พรานบูรพ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เรื่องศิลป์, 2519.
- ลาวัณย์ โชตตามระ. เพชรประดับ. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรบริการ, 2508.
- _____. รัตเกล้า. พระนคร: โรงพิมพ์เฟื่องอักษร, 2506.
- หนังสือจินตลีลา “พวงร้อย.” กรุงเทพมหานคร: แม่นเมืองแมนการพิมพ์, 2524.
- หนังสือภาพยนตร์เรื่อง “รวมไทย.” ไม่ปรากฏสถานที่และปีที่พิมพ์.
- ศรีบูรพา [กุลหลาบ สายประดิษฐ์]. สงครามชีวิต. พระนคร. พระนคร: สำนักพิมพ์ ผดุงศึกษา,
 2475.
- ส. พลายน้อย [สมบัติ พลายน้อย]. บางกอก. พระนคร: สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2503.
- สงวน อึ้งคง. สิ่งแรกในเมืองไทย เล่ม 3. กรุงเทพมหานคร: แพร์พิทยา, 2516.
- สมเด็จพระกรมพระยาดำรงราชานุภาพ. “ละครจำ” หนังสือประกอบการแสดงนาฏศิลป์และดนตรีไทย.
 พระนคร: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.
- สง่า อาร์มگیر. เพลงบ้านไร่ของเรา: เรื่องของละครและเพลง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เรื่องศิลป์,
 2520.
- สังคามาระดา [นามแฝง]. เมืองแม่หม้าย. พระนคร: โรงพิมพ์ศรีกรุง, 2478.
- _____. หนังสือประกอบภาพยนตร์เรื่องหวานใจนายเรือ. พระนคร: โรงพิมพ์ศรีกรุง, 2481.
- सानุศิษย์ [นามแฝง]. นายสิน สิบุญเรือง (ทิดเขียว) กบงานภาพยนตร์. อุดรธานี: โรงพิมพ์อุดร
 บล็อก, 2512.
- เสถียร วิชย์ลักษณ์, ร.ด.ท. และ สืบวงศ์ วิชย์ลักษณ์, พ.ด.อ. (รวบรวม). พระราชบัญญัติ
 ภาพยนตร์พุทธศักราช 2473 พร้อมด้วยพระราชบัญญัติและประกาศของคณะปฏิวัติ แก้ไข
 เพิ่มเติมกฎและประกาศกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นิติเวช, 2525.
- เสน่ห์ จามริก. “ปริดี พนมยงค์ ในกระแสการพัฒนากาการเมืองไทย.” ปริดี พนมยงค์: ชีวิต งาน
 และธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.
- สุนทรী อาสะไวย์. วิกฤตการณ์เศรษฐกิจหลังสงครามโลกครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทย-
 คดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

- สุพรรณดี วราทร. *ประวัติการประพันธ์นวนิยายไทย*. กรุงเทพมหานคร: มุลินิธิโครงการตำราสังคม-
ศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2519.
- อมรินทร์ [นามแฝง]. *หนังสือประกอบภาพยนตร์เรื่องตื่นเชย*. พระนคร: โรงพิมพ์ศรีกรุง, 2481.
- _____. *หนังสือประกอบภาพยนตร์เรื่องอ้ายค่อม*. พระนคร: โรงพิมพ์ศรีกรุง, 2481.
- Ellis-Jones, Barrie. *The Cinema*. London: Heinemann Educational Books. 1977.

เอกสาร

- กระทรวงการต่างประเทศ. นายเฮนรี เอ แมคเร จะฉายรูปสำหรับเล่นหนังในกรุงเทพฯ. หนังสือที่
20/2120 ถึง ผู้บัญชาการกรมรถไฟ ลงวันที่ 8 มีนาคม 2465.
- _____. นายเฮนรี เอ แมคเร. หนังสือที่ 21419 ถึง เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ ลงวัน
ที่ 12 มีนาคม 2465.
- _____. นายเฮนรี เอ แมคเร. หนังสือที่ 275/2869 ถึง เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ ลง
วันที่ 24 มีนาคม 2465.
- _____. นายเฮนรี เอ แมคเร. หนังสือที่ 3091 ถึง เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่
28 พฤษภาคม 2466.
- _____. บริษัทฟ็อกซ์ขอถ่ายพระรูป. หนังสือที่ 392/5225 ถึง เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ
ลงวันที่ 10 มกราคม 2471.
- _____. โรงภาพยนตร์ลอนดอนฉายภาพยนตร์เรื่องเมืองไทยไม่ถูกต้องและขอภาพยนตร์ดีไปฉาย.
หนังสือที่ 1836/74 กราบทูล เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่ 30 กรกฎาคม
2474.
- _____. ผู้แทนบริษัท Fox Movietone จะขอถ่ายภาพยนตร์เสียงในงานรัฐธรรมนูญ 2475. หนังสือ
ที่ 178/1397 ถึงผู้รั้งตำแหน่งปลัดทูลฉลองกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ลงวันที่ 9 ธันวาคม
2475.
- _____. การนำภาพยนตร์เกี่ยวกับการทำฝิ่นในสยามไปแสดงในอเมริกา. หนังสือที่ 169/558/76
ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2476.
- _____. ขอให้งดฉายภาพยนตร์ *Hitler's Reign*. หนังสือที่ ก 13/6377 ถึงรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2477.
- โดม สุขวงศ์. “สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสรรพสาตรศุภกิจ: พระเกียรติยศที่ถูกบด
บัง,” *เอกสารเสนอต่อคณะกรรมการตัดสินการประกวดภาพยนตร์ไทย*. (อัดสำเนา).
- สำนักงานเลขาธิการกรม กรมศิลปากร. *ข่าวกรมศิลปากร*. (อัดสำเนา).
- หอจดหมายเหตุ (รวบรวม). *เอกสารลายพระหัตถ์ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทวะวงษ์วโรปการ*.
หอภาพยนตร์แห่งชาติ กรมศิลปากร. *ข่าวจากรายการภาพยนตร์สโมสร*. (อัดสำเนา).

สัมภาษณ์

พรรณนภณ สวัสดิวัตน์, ม.ร.ว. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2525.

ละออ วรรณสุคำ. สัมภาษณ์, 30 พฤศจิกายน 2526.

หนังสือพิมพ์

“กรมรถไฟจะยุบแผนภาพยนตร์.” หนังสือพิมพ์ประชาชาติ ปีที่ 1 ฉบับที่ 7 (21 ตุลาคม 2475).

“กรมศิลป์ฉาย “แหวนวิเศษ” อีกครั้ง ประกาศผีพระหัตถ์ ร.7 ให้โลกสือ.” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (22 มิถุนายน 2529).

“การทำภาพยนตร์เรื่อง ‘ช้าง’” หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์ (30 กรกฎาคม 2470).

“ขบวนการด่าฟิล์มโบราณของหอภาพยนตร์ ได้งานสำคัญ 2 ชิ้นรวด.” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (29 กรกฎาคม 2530).

“เครื่องหมายนักถ่ายภาพยนตร์.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 11 ฉบับที่ 1293 (7 กรกฎาคม 2473).

“โฆษณาบุโสรมเฝ้าทรัพย์.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 15 ฉบับที่ 2462 (18 เมษายน 2477).

จ. สนใจ [นามแฝง]. “วิจารณ์เรื่อง อ้ายค่อม.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (6 เมษายน 2481).

แจ้งความ “หนังไทยพูดได้.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (5 ธันวาคม 2474).

“ฉายภาพยนตร์สีที่วังกรมหลวงกำแพงฯ.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 10 ฉบับที่ 1089 (2 พฤศจิกายน 2472).

“ฉายภาพยนตร์ให้ทหารบก ทหารเรือดู.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 15 ฉบับที่ 2672 (19 ธันวาคม 2477).

ดอกเตอร์ D [นามแฝง]. “ภาพยนตร์.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (15 สิงหาคม 2477).

ด.ม. [นามแฝง]. “กตาสนุก.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 12 ฉบับที่ 1568 (3 มิถุนายน 2474).

ด้ด-พงศ์ทอง. “เรื่องส่งท้าย พ.ศ. 2481.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (5 กุมภาพันธ์ 2481).

“ทิดเขียว” กับ “กึ่งกาฝาก.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (2 มีนาคม 2484).

ทิดเขียว [สิน สีบุญเรือง]. “ข่าวในบ้าน.” หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 149 (5 มีนาคม 2468).

“ไทยใหม่ต้องขึ้นศาลเพราะหลงทาง.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (31 มีนาคม 2474).

“น้อมเกล้าฯ ถวายหนังเสียงฉลองพระนคร.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (3 มิถุนายน 2475).

“น้อยใจทำไมกัน.” หนังสือพิมพ์ข่าวหนังไทย (1 มกราคม 2470).

“นางนาคพระโขนงกำลังอยู่ในความนิยมของประชาชน.” หนังสือพิมพ์ประชาชาติ (12 เมษายน 2476).

“นางสาวสุวรรณ.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 10 ฉบับที่ 960 (3 มิถุนายน 2472).

นายบรรพดี [นามแฝง]. “พูดเพื่อชาติ.” หนังสือพิมพ์สยามรีวิว ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 (9 มกราคม 2479).

- นายบรรเพ็ด [นามแฝง]. “พูดเพื่อชาติ.” *หนังสือพิมพ์สยามรีวิว* (24 กรกฎาคม 2480).
- นายวอน [นามแฝง]. “คนไทยใจกล้า.” *หนังสือพิมพ์สยามรีวิว* (12 ธันวาคม 2479).
- บรรณาธิการ [สิน สีบุญเรือง]. “หมายเหตุเบ็ดเตล็ด.” *หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์* (11 พฤศจิกายน 2470).
- _____. “หมายเหตุเบ็ดเตล็ด.” *หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์* (18 พฤศจิกายน 2470).
- _____. “หมายเหตุเบ็ดเตล็ด.” *หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์* (9 ธันวาคม 2470).
- _____. “หมายเหตุเบ็ดเตล็ด.” *หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์* (30 ธันวาคม 2470).
- “เบ็ดเตล็ดภาพยนตร์.” *หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์* (28 สิงหาคม 2468)
- “ประกวดร้องเพลง เกิดเป็นหญิง.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* (18 เมษายน 2480).
- “ประมวลเหตุการณ์สำคัญในรอบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์.” *หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ* (4 เมษายน 2525).
- “โปรดเกล้าฯ พระราชทานเงิน 1,000 บาท แก่เจ้าของภาพยนตร์เสียงศรีกรุงแบบวสุวัต.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* ปีที่ 13 ฉบับที่ 1822 (9 เมษายน 2475).
- “โปรแกรมรอบพิเศษผู้ดุษฎีเขียดเกินขนาด.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* (2 ตุลาคม 2480).
- “พิธีพระราชทานและงานฉลองรัฐธรรมนูญ.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* (17 กุมภาพันธ์ 2475).
- พูนพิศ อมาตยกุล. “เพลงลมหวล.” *หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน* (8 มีนาคม 2523).
- “ภาพยนตร์งานฉลองรัฐธรรมนูญ “ศรีกรุง” ถ่ายทำไว้ละเอียด.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* ปีที่ 20 ฉบับที่ 4236 (2 มกราคม 2482).
- “ภาพยนตร์ไทยพากย์เรื่องนางนาคพระโขนง.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* ปีที่ 17 ฉบับที่ 3387 (7 เมษายน 2480).
- “ภาพยนตร์ไทยพูดได้บรรลุผลอย่างงดงามมีมหาชนพอใจทั่วกัน.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* (23 สิงหาคม 2473).
- “ภาพยนตร์ไทยพูดได้ ได้สำเร็จลงด้วยน้ำมือคนไทยอีกเรื่องหนึ่ง.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* (11 กันยายน 2478).
- “ภาพยนตร์เรื่องเลือดทหารไทย ถ่ายภาพการประลองยุทธทางเรือ.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* ปีที่ 15 ฉบับที่ 2653 (27 พฤศจิกายน 2477).
- “ภาพยนตร์เรื่องเลือดทหารไทย จะฉายสนองความนิยมของมหาชนอีก.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* ปีที่ 15 ฉบับที่ 2779 (23 เมษายน 2478).
- “ภาพยนตร์สยาม ฉู่ปุ่นแสดงถึงการต้อนรับหลวงประดิษฐ์ฯ ที่นั่น.” *หนังสือพิมพ์ประมวญวัน* (7 กรกฎาคม 2479).
- “ภาพยนตร์สามปอยหลวงยังไม่ได้ทุน ถ้าได้ทุนแล้วเจ้าของจะส่งมอบให้เทศบาล.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* (10 มิถุนายน 2484).
- “ภาพยนตร์เรื่องสำคัญเรื่องใหม่ของสำนักงานโฆษณาการ.” *หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน* ปีที่ 16 ฉบับที่ 2913 (26 กันยายน 2478).

“มอภคินภาพยนตร์สี่พระหัตถ์ ร.7 หลังออสเตรเลียช่วยรักษา 2 ปี.” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (5 ธันวาคม 2529).

มานิต วสุวัต. “บริษัททำภาพยนตร์ยังคงดำเนินงานเป็นปกติ.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (13 มีนาคม 2482).

แมกเร. “ต้องการนางเอก.” หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ (18 เมษายน 2466)

ร.เสวี [นามแฝง]. “ในวงภาพยนตร์.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (28 พฤศจิกายน 2485).

“รักในเมืองไทย.” หนังสือพิมพ์ประชาชาติ (1 สิงหาคม 2476).

“รำลึกความหลัง เพลงดังในอดีตถึงปัจจุบันของคุณหญิง ม.ล.พวงร้อย อภัยวงศ์.” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (25 พฤศจิกายน 2530).

รอบนกรหลวง [นามแฝง] “ดนตรีวงทรัพย์สินสลับน้ำท่วมดีกว่าฝนแล้ง.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (28 พฤศจิกายน 2485).

“สถานที่บางแห่งจะถูกห้ามถ่ายทำภาพยนตร์.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 23 ฉบับที่ 5218 (5 มีนาคม 2486)

“หนังไทยพูดได้.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (13 สิงหาคม 2473).

“หนัง ร.7 ฟิ้นชีวิตแล้ว.” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (19 พฤศจิกายน 2529).

“หนังไทยเรื่องใหม่.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 13 ฉบับที่ 1954 (7 กันยายน 2475).

“หนังส่วนพระองค์ ร.7 300 ม้วน อันตรายสุดขีด.” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (19 กันยายน 2526).

หนังสือพิมพ์บางกอกไทมส์ (9 มิถุนายน 2440).

_____. (12 มิถุนายน 2440).

_____. (27 มกราคม 2446).

_____. (31 มกราคม 2446).

_____. (4 กุมภาพันธ์ 2446).

_____. (27 กรกฎาคม 2447).

_____. (28 กรกฎาคม 2447).

_____. (1 ธันวาคม 2447).

_____. (8 ธันวาคม 2447).

_____. (10 ธันวาคม 2447).

_____. (25 มกราคม 2447).

_____. (3 มีนาคม 2449).

_____. (9 พฤษภาคม 2451).

_____. (22 สิงหาคม 2451).

_____. (10 ธันวาคม 2452).

_____. (8 เมษายน 2453).

หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์. (28 สิงหาคม 2468).

_____. (22 เมษายน 2470).

_____. (23 พฤษภาคม 2470).

_____. (5 สิงหาคม 2470).

_____. (16 กันยายน 2470).

_____. (4 พฤศจิกายน 2470).

_____. (18 พฤษภาคม 2471).

_____. (6 กรกฎาคม 2471).

_____. (13 กรกฎาคม 2471).

หนังสือพิมพ์ข่าวหนังสือไทย. (8 มกราคม 2470).

หนังสือพิมพ์ไทย. (27 ธันวาคม 2471).

หนังสือพิมพ์ไทยใหม่. (22 มีนาคม 2474).

หนังสือพิมพ์ภาพโฟเทอิกซ์. (26 สิงหาคม 2471).

_____. (18 พฤศจิกายน 2471).

หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน. (18 สิงหาคม 2473).

_____. (23 พฤศจิกายน 2471).

_____. (19 สิงหาคม 2473).

_____. (21 สิงหาคม 2473).

_____. (12 กันยายน 2473).

_____. (14 มีนาคม 2474).

_____. (12 มีนาคม 2474).

_____. (24 มีนาคม 2474).

_____. (29 มีนาคม 2474).

_____. (31 มีนาคม 2474).

_____. (9 มิถุนายน 2474).

_____. (28 ธันวาคม 2478).

_____. (18 มีนาคม 2478).

_____. (31 มีนาคม 2478).

_____. (5 พฤษภาคม 2479).

_____. (9 มีนาคม 2479).

_____. (18 พฤศจิกายน 2482).

_____. (2 เมษายน 2485).

_____. (26 เมษายน 2485).

_____. (27 เมษายน 2485).

หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน. (4 พฤษภาคม 2485).

_____. (13 กรกฎาคม 2485).

_____. (30 กรกฎาคม 2485).

_____. (2 ตุลาคม 2485).

_____. (13 พฤศจิกายน 2485).

_____. (21 พฤศจิกายน 2485).

_____. (1 ธันวาคม 2485).

_____. (31 มกราคม 2486).

_____. (5 กุมภาพันธ์ 2486).

_____. (5 มีนาคม 2486).

_____. (24 มีนาคม 2486).

_____. (10 เมษายน 2486).

_____. (15 เมษายน 2486).

_____. (22 มกราคม 2487).

หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์. (30 มีนาคม 2464).

หน้าโฆษณา. “แก่นกลาสี.” หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน (25 ธันวาคม 2479).

_____. หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 16 ฉบับที่ 2919 (3 ตุลาคม 2478).

_____. หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 23 ฉบับที่ 4890 (10 กุมภาพันธ์ 2485).

_____. หนังสือพิมพ์ศรีกรุงรายวัน ปีที่ 23 ฉบับที่ 5020 (1 กรกฎาคม 2485).

“หมายเหตุเบ็ดเตล็ด.” หนังสือพิมพ์ข่าวภาพยนตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 385 (4 มิถุนายน 2484).

อนน [อารักษ์ คคณา]. “พ.ศ. 2440 ร.5 เสด็จสดอกโฮล์ม กับ ข้าวก้ามมือเดียว.” หนังสือพิมพ์
มติชนรายวัน. (28 กุมภาพันธ์ 2527).

“อังกฤษมอบหนังกรมศิลป์ ภาพกรุงเทพฯ เมื่อ 70 ปี.” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (16 กันยายน
2529).

“อำนาจความรัก.” หนังสือพิมพ์ประชาชาติ (22 มีนาคม 2476).

วารสาร

“กฎหมายภาพยนตร์ของเรา.” ภาพยนตร์สยาม. ปีที่ 3 เล่มที่ 13 (27 มิถุนายน 2467).

แก้วกาญจนา [ทองคำ รงคสุวรรณ]. “กรรณกขุนทอง.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 2 เล่มที่ 13 (29
มิถุนายน 2466).

_____. “สนทนากับขุนรามภรดศาสตร์.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 2 เล่มที่ 15 (13 กรกฎาคม
2466).

แก้วฟ้า [แก้ว อัจฉริยะกุล]. “หนังสือหนังยุคแรกในเมืองไทย.” นิตยสารภาพยนตร์และโทรทัศน์
ปีที่ 6 ฉบับที่ 306 (15-21 ตุลาคม 2505).

กุหลาบสีน้ำเงิน [นามแฝง]. และวังเดิม [นามแฝง]. “นางสาวสุวรรณ.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 2 เล่มที่ 13 (29 มิถุนายน 2466).

“ข่าวรอบสัปดาห์นี้.” ภาพยนตร์สาร (1 ธันวาคม 2482).

“ขุนช้างขุนแผน.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 3 เล่มที่ 50 (15 พฤษภาคม 2478).

“ความสำคัญของแม่สื่อสาว.” ภาพยนตร์สาร (16 กันยายน 2481).

“เค้าเรื่องย่อของภาพยนตร์ชุดเรื่อง สัตตหีบ.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 3 เล่มที่ 51 (1 มิถุนายน 2478).

คุ้ม [นามแฝง]. “ประวัติศาสตร์ของสยามสมัย ละโว้ พระร่วง หรือ ขอมดำดิน.” ชุมนุมภาพยนตร์. (9 ตุลาคม 2480).

จรัญ จุฑาทิพย์. “พระเจ้าช้างเผือก.” ภาพยนตร์สาร (22 มีนาคม 2484).

จาวีร์ คีรีโต. “การย่อส่วนภาพยนตร์.” ภาพถ่าย ปีที่ 2 ฉบับที่ 7.

ช. อินทรทุด. “ถ่านไฟเก่าของไทยฟิล์ม ภาพยนตร์ที่เรากำลังคอย.” ชุมนุมภาพยนตร์. (12 มีนาคม 2480).

_____. “ปิดทางรัก ที่ข้าพเจ้าได้ลอง.” ชุมนุมภาพยนตร์. (8 มกราคม 2480).

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. “แกะรอยพระเจ้าช้างเผือก.” ศิลปวัฒนธรรม. ปีที่ 2 ฉบับที่ 14, 2523.

ชื่นใจ [นามแฝง]. “หลงทาง.” สมุดภาพยนตร์หลงทาง. ฉบับแทรกพิเศษในหนังสือพิมพ์ศรีกรุง รายวัน (29 มีนาคม 2474).

ชุมนุมภาพยนตร์. (20 พฤศจิกายน 2480).

_____. (27 พฤศจิกายน 2480).

_____. (8 มกราคม 2480).

_____. (22 มกราคม 2480).

_____. (21 มีนาคม 2484).

_____. (4 เมษายน 2484).

_____. (9 พฤษภาคม 2484).

_____. (16 พฤษภาคม 2484).

_____. (23 พฤษภาคม 2484).

_____. (6 มิถุนายน 2484).

_____. (13 มิถุนายน 2484).

_____. (20 มิถุนายน 2484).

_____. (22 สิงหาคม 2484).

_____. (3 ตุลาคม 2484).

_____. (10 ตุลาคม 2484).

_____. (17 ตุลาคม 2484).

_____. (31 ตุลาคม 2484).

ชุมนุมภาพยนตร์. (9 พฤศจิกายน 2484).

_____. (14 พฤศจิกายน 2484).

_____. (21 พฤศจิกายน 2484).

_____. (5 ธันวาคม 2484).

“ดนตรีสากลในดวงใจของคุณหญิง ม.ล.พวงร้อย (สนิทวงศ์) อภัยวงศ์.” *กุลสตรี* ปีที่ 17 ฉบับที่ 405 ปักษ์แรก (ธันวาคม 2530).

โดม สุขวงศ์. “85 ปี ภาพยนตร์ในประเทศไทย.” *ศิลปวัฒนธรรม* ปีที่ 3 ฉบับที่ 8 (มิถุนายน 2525).

_____. “กำเนิดคำ ภาพยนตร์.” *ศิลปวัฒนธรรม*. ปีที่ 3 ฉบับที่ 12 (ตุลาคม 2525).

_____. “กำเนิดหนังไทย.” เอกสารอัดสำเนา. ไม่ปรากฏสถานที่และปีที่พิมพ์.

_____. “ชุดกรูหนังเก่าของกรมรถไฟหลวง.” *ศิลปวัฒนธรรม* ปีที่ 2 ฉบับที่ 12 (ตุลาคม 2524).
แดง พยัคฆ์วรรณ [นามแฝง]. “เมื่อดูเรื่อง “ไม่เคยรัก” ของภาพยนตร์เสียงศรีกรุง.” *ภาพยนตร์สาร* (8 มิถุนายน 2483).

ทองเบิ้ม บ้านด่าน. “ลิกเก้มีเค้ามาจากอิหร่าน (เปอร์เซีย).” *ศิลปวัฒนธรรม* ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 (มีนาคม 2523).

ทิดเขียว [สิน สีนุญเรื่อง]. “ทำไมจึงเรียกว่าหนังพากย์.” *ชุมนุมภาพยนตร์ ฉบับพิเศษ* (24 มิถุนายน 2484).

_____. “นางสาวสุวรรณ.” *ภาพยนตร์สยาม* ปีที่ 2 เล่มที่ 13 (29 มิถุนายน 2466).

_____. “ไม่เชื่อน้ำมนต์หอมผี.” *ชุดภาพยนตร์รายเดือน ชุดที่ 3* สำหรับที่ 5 (23 กันยายน 2470).

เทพี [นามแฝง]. “ใครคิดใครถูก.” *ประมวลภาพยนตร์* (18 พฤศจิกายน 2482).

นายแดง คงไฟ [นามแฝง]. “ดาราแห่งสยาม.” *ภาพยนตร์สยาม* ปีที่ 3 เล่มที่ 2 (12 เมษายน 2467).

เนื้อชาย [นามแฝง]. “การพิจารณาภาพยนตร์.” *ชุมนุมภาพยนตร์* ปีที่ 1 ฉบับที่ 12 (30 พฤษภาคม 2484).

_____. “เจ้าของโรงมหรสพกับภาพยนตร์ไทย.” *ชุมนุมภาพยนตร์* (21 มีนาคม 2484).

บริษัทสหสินีมา จำกัด. “บริษัทสหสินีมา จำกัด บริษัททำการฉายภาพยนตร์ของคนไทยแห่งเดียวในประเทศไทย.” *ภาพยนตร์สาร* (10 ธันวาคม 2482).

บุปผณาฏ สุวรรณมาศ. “สร้างบ้านแปงเมืองรัตนโกสินทร์.” *วารสารไทย* ปีที่ 2 ฉบับที่ 6 (เมษายน-มิถุนายน 2525).

“ประกาศกระทรวงมหาดไทย.” *ไทยเชชมรีวิว*. ปีที่ 8 เล่มที่ 3 (15 กรกฎาคม 2474).

ประมวลภาพยนตร์. (10 มิถุนายน 2482).

_____. (24 มิถุนายน 2482).

ประมวลภาพยนตร์. (3 กุมภาพันธ์ 2482).

_____. (18 พฤษภาคม 2483).

_____. (1 มิถุนายน 2483).

_____. (20 กรกฎาคม 2483).

_____. (14 กันยายน 2483).

_____. (14 ธันวาคม 2483).

_____. (5 เมษายน 2484).

_____. (12 เมษายน 2484).

_____. (17 พฤษภาคม 2484).

_____. (30 สิงหาคม 2484).

ผออบ โปษะกฤษณะ, ศจ. พ.ต. “นายพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน.” *สารชาวบ้าน*. ฉบับพิเศษ (25 กุมภาพันธ์-3 มีนาคม 2525).

พรทิพย์ วัชรินทร์ดิกล. “นโยบายรัฐบาลไทยสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2.” *วารสารธรรมศาสตร์* ปีที่ 11 เล่มที่ 2 (มิถุนายน 2525).

พลายงาม [นามแฝง]. “สนทนากับนายกองแก้ว.” *ภาพยนตร์สยาม* ปีที่ 2 เล่มที่ 13 (29 มิถุนายน 2466).

_____. “สนทนากับนางสาวเสงี่ยม นาวีเสถียร.” *ภาพยนตร์สยาม* ปีที่ 2 เล่มที่ 13 (29 มิถุนายน 2466).

พ่อพลาย [นามแฝง]. “สนทนากับผู้แสดงขุนช้าง ขุนแผน.” *ภาพยนตร์สยาม* ปีที่ 2 เล่มที่ 35 (1 ตุลาคม 2477).

พันธุ์จันทร์ [นามแฝง]. “แม่จ้าวฟ้า.” *ประมวลภาพยนตร์* (1 พฤศจิกายน 2484).

เพิ่มสุข [นามแฝง]. “การเลือกฉาก-เลือกวิในการสร้างภาพยนตร์.” *ชุมนุมภาพยนตร์* (1 มกราคม 2480).

แฟนนัมเบอร์ 4 [นามแฝง]. “เรื่องขอให้เปรียบเทียบดารากาภาพยนตร์ไทยกับดารากาภาพยนตร์อเมริกา และอังกฤษ.” *ชุมนุมภาพยนตร์* (15 มกราคม 2480).

_____. “เมื่อไรเราจะได้ชมภาพยนตร์ของบริษัทภาพยนตร์ไทย.” *ชุมนุมภาพยนตร์* (9 มกราคม 2480).

“ภาพยนตร์ที่ทุกคนควรดูในคราวฉลองรัฐธรรมนูญนี้.” *ภาพยนตร์สาร* (8 ธันวาคม 2477).

“ภาพยนตร์ไทยที่น่าสงสาร.” *ชุมนุมภาพยนตร์* (22 สิงหาคม 2484).

ภาพยนตร์สยาม. (26 มิถุนายน 2465).

ภาพยนตร์สาร. (1 กันยายน 2481).

_____. (24 ตุลาคม 2481).

_____. (16 พฤศจิกายน 2481).

ภาพยนตร์สาร. (8 กุมภาพันธ์ 2481).

_____. (1 มีนาคม 2481).

_____. (16 พฤษภาคม 2482).

_____. (1 ธันวาคม 2482).

_____. (1 มกราคม 2482).

_____. (16 มกราคม 2482).

_____. (1 เมษายน 2483).

_____. (8 มิถุนายน 2483).

_____. (22 มีนาคม 2484).

_____. (8 กรกฎาคม 2484).

_____. (24 พฤศจิกายน 2484).

_____. (15 ตุลาคม 2489).

มัลลิกา [นามแฝง]. “ประเทศสยามควรมีเซนเซอร์หรือไม่?” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 1 เล่มที่ 2 (8 เมษายน 2465).

“แม่สื่อสาว.” ภาพยนตร์สาร. (8 สิงหาคม 2481).

แม่ระเบียบ [นามแฝง]. “ความก้าวหน้าของภาพยนตร์ศรีกรุง.” ชุมนุมภาพยนตร์ (30 ตุลาคม 2480).

ร. เสวี [นามแฝง]. “พระเจ้าช้างเผือก.” ชุมนุมภาพยนตร์ (21 มีนาคม 2484).

“พระเจ้าช้างเผือก.” ชุมนุมภาพยนตร์. (4 เมษายน 2484).

เลียง ไชยกาล. “ความรู้สึกของผู้สร้าง แม่ศรีเมือง.” ชุมนุมภาพยนตร์ (5 ธันวาคม 2484).

“เลือดทหารไทย.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 3 เล่มที่ 47 (1 เมษายน 2578).

“โลกภาพยนตร์.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 2 เล่มที่ 14 (6 กรกฎาคม 2466).

“วิจารณ์ สาวเครือฟ้า.” ภาพยนตร์สยาม. ปีที่ 2 เล่มที่ 26 (15 พฤษภาคม 2477).

วิชัย จินฟูง. “ชีวิตและงาน ดร. คุณหญิงหม่อมหลวง พวงร้อย อภัยวงศ์.” วารสารสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 20/2527.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, “สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี.” ประชากรและการพัฒนา ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2525).

“สัมภาษณ์ผู้สร้างกุหลาบพระนคร.” ชุมนุมภาพยนตร์ (23 ตุลาคม 2480).

“สุรนารี.” ภาพยนตร์สยาม ปีที่ 2 เล่มที่ 34 (15 กันยายน 2477).

สุวรรณคารา [นามแฝง]. “พูดถึงเรื่อง แดนคนแดน.” ประมวลภาพยนตร์ (6 กันยายน 2484).

_____. “วิพากษ์-วิจารณ์ภาพยนตร์เรื่อง ผลเก่า” ประมวลภาพยนตร์ (17 สิงหาคม 2483). สารานุกรม. เล่มที่ 51 (29 มกราคม 2469).

“หนังไทยเรื่องใหม่.” ภาพยนตร์บรรเทอ เล่ม 4 (15 พฤศจิกายน 2474).

“หมัดพ่อค้า.” ภาพยนตร์บรรเทอ เล่ม 11 (1 มกราคม 2474).

หน้าโฆษณา. *ประมวลภาพยนตร์* (3 กุมภาพันธ์ 2482).

_____. *ประมวลภาพยนตร์* (17 พฤษภาคม 2482).

_____. “เลือดจีนต่างด้าว.” *ภาพยนตร์สยาม* ปีที่ 3 เล่มที่ 54 (15 กรกฎาคม 2478).

_____. *ภาพยนตร์สาร* เล่มที่ 183 (16 พฤษภาคม 2482).

_____. *ภาพยนตร์สาร* (1 ตุลาคม 2489).

เอนก นาวิกมูล. “เกือบร้อยปีของโรงพิมพ์หน้าวัดเกาะ.” *ชาวกรุง* ปีที่ 28 ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2522).

อนุสรณ์มงคลการ, พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า. “สี่สิบปีในโลกมาษา.” *โลกดารา* ปีที่ 10 ฉบับที่ 257 (15 มกราคม 2524).

_____. “สี่สิบปีในโลกมาษา.” *โลกดารา* ปีที่ 10 ฉบับที่ 259 (15 กุมภาพันธ์ 2524).

สำนักหอสมุด

สำนักหอสมุด